

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2021-284

25.3.2021

Møretrygd Gjensidig Forsikring

Bilansvar

Trafikkuhell - oppreisningserstatning - grov uaktsomhet? - bal. § 4.

Skadelidte satt i egen bil, da en kontainer løsnet i fart fra henger på møtende bil og traff skadelidtes bil. Hun pådro seg personskade i form av hodepine og smerte i nakken. Saken reiste spørsmål om skadevolder hadde opptrådt grovt uaktsomt og om vilkårene for oppreisningserstatning forelå. Etter en konkret vurdering konkluderte nemnda med at skadevolder ikke hadde hatt en forsvarlig sikring av lasten og at det måtte anses som grovt uaktsomt å gjennomføre transporten i en slik fart som er oppgitt. Nemnda hadde ingen merknader til fremsatt oppreisningskrav og skadelidte ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Skadelidte (f. 1961) var utsatt for et trafikkuhell 15.4.20. En kontainer løsnet i fart fra hengeren til ansvarlig kjøretøy og traff skadelidtes bil. Skadelidte fikk hodepine og smerte i nakken.

Politiet ble tilkalt etter hendelsen, og har etterforsket saken. Skadevolder, sjåfør av ansvarlig kjøretøy, har forklart til politiet at en IBC-kontainer på ca. 70 kg på tilhenger løsnet og traff skadelidtes bil i front. Frontruten ble knust i sammenstøtet. Skadelidte forsøkte å styre unna, men rakk ikke det. Hastigheten til ansvarlig kjøretøy er angitt til 65-70 km/t. Hastigheten til skadelidtes kjøretøy er anslått til 60 km/t. Lasten besto totalt av tre IBC-kontainere, og var sikret med to jekkestropper på hver kontainer, en på hver side. Det var benyttet festekrok i metall. Skadevolder opplyste også til politiet at han så til at jekkestroppene var stramme før han kjørte. Da han oppdaget at containeren traff skadelidtes bil, snudde han umiddelbart for å se hvordan det gikk med skadelidte. Skadevolder og skadelidte har forklart seg likt til politiet.

Politiet henla saken.

Selskapet erkjente 18.5.20 ansvar for skade etter bal. § 4 og vil dekke skadelidtes utgifter til medisinsk behandling m.v.

Skadelidte krevde 6.8.20 oppreisningserstatning med kr 40 000. Selskapet avsto kravet.

Skadelidte har i det vesentlige anført at skadevolder har utvist grov uaktsomhet. Skadevolders opptreden representerer et markert avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte siden han ikke hadde sikret lasten i henhold til gjeldende regelverk. Det at lastebåndet røk betyr at det må ha vært bevegelse på containeren under transporten. At politiet henla saken, er ikke til hinder for at selskapet likevel kan være forpliktet til å betale oppreisningserstatning. Beviskravene er forskjellige i erstatnings- og i straffesaker. For å bli tilkjent oppreisning eller annen erstatning, er hovedregelen at det foreligger sannsynlighetsovervekt. Ved idømmelse av straff skal derimot all tvil komme tiltalte til gode.

Selskapet har i det vesentlige anført at skadevolder ikke handlet grovt uaktsomt i forbindelse med det aktuelle trafikkuhellet. Det er vist til politidokumentene og til at politiet etter å ha etterforsket

saken, henla den fordi politiet ikke fant at kjøringen eller sikringen av lasten kunne anses som uaktsom. I ettertid er det riktig å konstatere at lasten burde ha vært sikret bedre, men selskapet finner ikke holdepunkter for at det foreligger annet enn det som må kunne karakteriseres som et hendelig uhell, det at en jekkestropp ryker og krok løsner. Det er ikke grunnlag for en anførsel om at ulykken skyldes grov uaktsomhet.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om skadelidte har krav på oppreisningserstatning etter bal. § 4 annet punktum jf. skadeserstatningsloven § 3-5. Rett til erstatning for ikke økonomisk skade forutsett at skadevolder har utvist grov uaktsomhet eller forsett. I Rt. 1989 s. 1318, som gjaldt uttrykket "grov uaktsomhet" i en ansvarsforsikring, heter det at grov uaktsom oppførsel må representere "et markert avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte", at det må dreie seg om en handlemåte som "er sterkt klanderverdig", hvor vedkommende "er vesentlig mer å klandre enn hvor det er tale om alminnelig uaktsomhet". Samme norm er lagt til grunn i Rt. 2004 s. 499, se avsnitt 32 og Rt. 2009 s. 6 avsnitt 49.

Om en skadevolder har handlet grovt uaktsomt vil måtte avgjøres etter en helhetsvurdering hvor momenter som skadepotensiale, fart, trafikkbilde og handlingsalternativer vil kunne bli trukket inn.

Det er videre sikker rett at det er kravstiller - skadelidte - som må sannsynliggjøre at vilkårene for oppreisningserstatning er oppfylt.

Det fremgår av politiets avhør med skadevolder at han hadde tre IBC containere på tilhengeren og at disse veide 70 kg hver, at han benyttet to jekkestropper på hver container og at stroppene hadde vært stramme. Det er fremlagt fotografier tatt av politiet. Disse viser imidlertid etter det nemnda kan se, bare to containere på et lasteplan og nemnda kan ikke se at det kan ha vært plass til en tredje på lasteplanet. Containernes størrelse er ikke oppgitt, men fotografiene viser at de har hatt en viss størrelse. Nemnda finner å måtte legge til grunn at den tredje containeren var plassert oppe på de to andre. Det fremgår videre av skadevolders politiforklaring at han holdt en fart på mellom 65-70 km/t. Containeren som var plassert oppe på de to andre, kan ikke ha hatt en stabil plassering og farten kan da ha ført til at denne containeren løsnet og falt ned på skadelidtes bil. Etter nemndas syn var det klart klanderverdig å transportere en container i en slik fart plassert oppe på de andre containerne. Nemnda kan ikke se at politiet, som henla saken, har vurdert betydningen av en slik plassering.

Nemnda har ikke noe å bemerke til skadelidtes oppreisningskrav.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Skadelidte gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Barbro Paulen (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).